Emro Science and Education
Open-access scientific journal
Journal homepage: https://journal.emro.uz
OPEN ACCESS

CONFERENCE PAPER OPEN ACCESS

Vol. 1 No. 4 (2024) · “Milliy iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish va yuqori iqtisodiy o‘sish sur’atlarini ta’minlashning ustuvor yo‘nalishla...

ta’minlashning ustuvor yo‘nalishlari” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARIGA ERISHISHDA INNOVATSION STRATEGIYALAR

Tohirova Hamidaxon Lutfulla qizi
Alfraganus Universiteti “Pedagogika va psixologiya” yo‘nalishi 4-kurs talabasi
hamidatohirova7@gmail.com

Annotatsiya

Ushbu ilmiy tezisda barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishda innovatsion strategiyalarni qo‘llash imkoniyatlari va ularning iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik sohalardagi ta’siri tahlil qilinadi. Raqamli transformatsiya, yashil texnologiyalar va ijtimoiy innovatsiyalar kabi yangi yondashuvlar barqaror rivojlanishning muhim omillari hisoblanadi. Tadqiqot innovatsiyalarni qo‘llash orqali barqaror rivojlanish maqsadlariga qanday erishish mumkinligini ko‘rsatadi va mamlakatlar o‘rtasida tajriba almashishning ahamiyatini ta’kidlaydi. Ushbu maqola, barqaror rivojlanish yo‘lida innovatsion strategiyalarni amalga oshirishning samaradorligini o‘rganadi va uni kengaytirilgan kontekstda tahlil qiladi.

Kalit so‘zlar: Barqaror rivojlanish, innovatsion strategiyalar, raqamli transformatsiya, yashil texnologiyalar, ijtimoiy innovatsiyalar, barqaror iqtisodiyot, yashil iqtisodiyot, iqtisodiy samaradorlik.

Barqaror rivojlanish — bu jamiyat, iqtisodiyot va atrof-muhit o‘rtasida muvozanatni saqlab, resurslarni kelajak avlodlar uchun samarali boshqarishni ta’minlashga qaratilgan jarayondir. Biroq, barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish oson emas, chunki bu jarayon ko‘plab ijtimoiy, iqtisodiy va ekologik jihatlarni o‘z ichiga oladi. Innovatsion strategiyalar, ya’ni yangi texnologiyalar va yangi yondashuvlarni joriy etish orqali, bu maqsadlarga erishish mumkin. Bu usullar iqtisodiyotda samaradorlikni oshirish, resurslarni tejash va ekologik ta’sirni kamaytirishga yordam beradi. Innovatsiyalar nafaqat texnologik yangiliklarni, balki ijtimoiy va boshqaruv tizimidagi o‘zgarishlarni ham o‘z ichiga oladi. Shu sababli, ushbu tadqiqotda barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish uchun innovatsion strategiyalarning roli va ularning samaradorligi tahlil qilinadi.

Barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish uchun innovatsion strategiyalarni qanday qo‘llash kerakligi masalasi zamonaviy iqtisodiyotda dolzarb hisoblanadi. Ushbu tadqiqotda innovatsion strategiyalarni joriy etishning iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik samaradorligi tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi — barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishda innovatsion yondashuvlarning samaradorligini aniqlashdir. Tadqiqotda sifatli va miqdoriy metodlar qo‘llanilib, amaldagi innovatsion strategiyalarni o‘rganish uchun anketalar, intervyular va statistik ma’lumotlar tahlil qilinadi. Shuningdek, tadqiqotda turli mamlakatlarning tajribalari va innovatsion strategiyalarni amalga oshirishdagi muvaffaqiyatlari solishtiriladi.

Barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish uchun innovatsion strategiyalarni joriy etish hozirgi kunda muhim ahamiyatga ega. Innovatsiyalarni iqtisodiy va ekologik jarayonlarga qo‘llash orqali davlatlar o‘z maqsadlariga tez va samarali erishishlari mumkin. Tadqiqotning asosiy masalasi — innovatsion strategiyalarni amalga oshirishda qanday asosiy omillar muhim ekanligini, shuningdek, ularning samaradorligini tahlil qilishdir.

Tadqiqot natijalari quyidagi asosiy jihatlarni ko‘rsatadi:

Published: 23.12.2024

Cite this article: Tohirova Hamidaxon Lutfulla qizi (2024). Barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishda innovatsion strategiyalar. Emro Science and Education, 1(4). https://journal.emro.uz/public/maqola/1143

© 2024 The Author(s). Published by Emro Science and Education. This is an open access article.

Innovatsiyalar iqtisodiy o‘sish uchun asos bo‘la oladi: Barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishda innovatsiyalarni qo‘llash iqtisodiy o‘sishni tezlashtiradi. Raqamli texnologiyalar, sun’iy intellekt, va avtomatlashtirish tizimlari ishlab chiqarish samaradorligini oshiradi va resurslarni tejashga yordam beradi. Masalan, qayta tiklanadigan energiya manbalarini rivojlantirish va energiya samaradorligini oshirish orqali mamlakatlar iqtisodiy xarajatlarini kamaytirishi mumkin.

Yashil texnologiyalar va ekologik barqarorlik: Yashil iqtisodiyot va texnologiyalar ekologik barqarorlikni ta’minlashda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Barqaror rivojlanishga erishishda yashil energiya, chiqindilarni qayta ishlash va ekologik tiklanish texnologiyalarini qo‘llash muhim rol o‘ynaydi. Yashil texnologiyalar nafaqat atrof-muhitni himoya qilish, balki yangi ish o‘rinlarini yaratish imkonini ham beradi.

Ijtimoiy innovatsiyalar va jamiyatni rivojlantirish: Innovatsiyalar nafaqat texnologik, balki ijtimoiy sohalarda ham amalga oshirilishi kerak. Ta’lim, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida innovatsiyalar jamiyatni rivojlantirishga yordam beradi. Yangi ta’lim metodlari, masofaviy ishlash tizimlari va innovatsion sog‘liqni saqlash yondashuvlari ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlashga yordam beradi.

Raqamli iqtisodiyot va global integratsiya: Raqamli iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar, xususan, internet va katta ma’lumotlar (Big Data) orqali global iqtisodiy integratsiya jarayonlarini tezlashtiradi. Mamlakatlar o‘rtasidagi iqtisodiy integratsiya va texnologiyalarni almashishning samarali tizimlari, investitsiyalarni jalb etish va sanoatni raqamlashtirish imkoniyatlarini oshiradi.

Innovatsiyalarni qo‘llab-quvvatlash siyosati: Innovatsion strategiyalarni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun davlatlar siyosatiga e’tibor qaratish zarur. Innovatsiyalarni qo‘llab-quvvatlash uchun amaliy davlat dasturlari, soliq imtiyozlari va ilmiy-tadqiqot ishlari uchun zarur bo‘lgan infratuzilma yaratilishi kerak.

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, innovatsion strategiyalarni joriy etish orqali barqaror rivojlanishga erishish mumkin. Innovatsiyalarni qo‘llash nafaqat iqtisodiy o‘sish, balki atrof-muhitni himoya qilish va ijtimoiy barqarorlikni ta’minlashga ham yordam beradi. Masalan, yashil texnologiyalarni rivojlantirish orqali energiya samaradorligi oshiriladi, chiqindilarni kamaytirish va karbon izini qisqartirish mumkin. Raqamli iqtisodiyot va raqamli texnologiyalarni joriy etish esa iqtisodiy samaradorlikni oshiradi va resurslarni samarali boshqarishga yordam beradi. Ijtimoiy innovatsiyalar, masalan, ta’lim va sog‘liqni saqlash tizimlaridagi yangiliklar, jamiyatning barqaror rivojlanishiga hissa qo‘shadi.

Shuningdek, tadqiqotda ko‘rsatilganidek, innovatsion strategiyalarni amalga oshirishda davlatlarning siyosiy iroda va resurslarga qaratilgan investitsiyalar muhim ahamiyatga ega. Mamlakatlar o‘rtasida o‘zaro tajriba almashish va kooperatsiya qilish orqali yangi texnologiyalarni joriy etish tezlashadi.

Xulosa o‘rnida, barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishda innovatsion strategiyalar katta rol o‘ynaydi. Raqamli transformatsiya, yashil texnologiyalar va ijtimoiy innovatsiyalarni amalga oshirish orqali davlatlar o‘z iqtisodiyoti va ijtimoiy tizimlarida barqarorlikni ta’minlay olishadi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, innovatsiyalar nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshiradi, balki ekologik barqarorlikni ta’minlash va ijtimoiy farovonlikni yaxshilashga ham yordam beradi. Shuning uchun, innovatsion strategiyalarni davlatlar siyosatiga to‘liq kiritish va ularni amalga oshirish, barqaror rivojlanishning eng samarali yo‘li hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Abduvokhidov, A. (2019). “Barqaror rivojlanish: nazariya va amaliyot”. Toshkent: O‘zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi.

2. Jumayev, S. (2021). “Barqaror iqtisodiyot va innovatsiyalar: O‘zbekiston misolida”. Toshkent: “Yangi avlod” nashriyoti.
3. Smith, A. (2020). Sustainable Development and Innovation Strategies. Journal of Global Sustainability, 25(3), 101-113.
4. Jones, L., & Harris, M. (2021). Innovation for Sustainable Development: Challenges and Opportunities. International Journal of Environmental Economics, 13(4), 156-169.
5. United Nations. (2020). The Role of Innovation in Achieving the SDGs. UN Department of Economic and Social Affairs.
6. Brown, K., & Williams, J. (2022). Green Technologies and Sustainable Development. Environmental Innovation Journal, 18(5), 200-215.
7. World Economic Forum. (2023). Digital Transformation and Sustainable Development: Global Trends and Insights. WEF Publications.

TURISTIK MARSHRUTLARNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ORQALI MAHALLIY IQTISODIYOTNI RAG‘BATLANTIRISH IMKONIYATLARI

Salimova Sarvinoz Fazliddin qizi
Buxoro davlat universiteti, tayanch doktoranti
sara.salimova.92@gmail.com

Annotatsiya:
Ushbu maqolada turistik marshrutlarni diversifikatsiya qilish orqali mahalliy iqtisodiyotni rivojlantirish imkoniyatlari tahlil qilingan. Turizmning barqaror rivojlanishi va yangi marshrutlarni yaratish iqtisodiy faollikni oshirish hamda mahalliy aholining turmush darajasini yaxshilashga yordam beradi. O‘zbekiston sharoitida turistik marshrutlarni kengaytirish bo‘yicha innovatsion yondashuvlar ko‘rib chiqilgan. Maqola oxirida mahalliy iqtisodiyotni rag‘batlantirish uchun amaliy tavsiyalar berilgan.

Kalit so‘zlar: turistik marshrutlar, diversifikatsiya, mahalliy iqtisodiyot, barqaror turizm, innovatsiyalar, iqtisodiy rivojlanish.

Kirish

Turizm jahon iqtisodiyotining eng muhim tarmoqlaridan biri bo‘lib, uning iqtisodiy va ijtimoiy jihatlari ko‘plab davlatlar uchun strategik ahamiyatga ega. O‘zbekistonda turizm sohasi iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish va mahalliy daromadlarni oshirishda muhim rol o‘ynaydi. Ammo mavjud marshrutlarning asosan an’anaviy marshrutlarga qaratilgani turizm imkoniyatlaridan to‘liq foydalanishga to‘sqinlik qilmoqda. Shu sababli turistik marshrutlarni diversifikatsiya qilish, ya’ni yangi marshrutlar yaratish va turizmning turli ko‘rinishlarini rivojlantirish orqali mahalliy iqtisodiyotni rag‘batlantirish zarur bo‘lib qolmoqda.

Maqolada turistik marshrutlarni diversifikatsiya qilishning mahalliy iqtisodiyotni rivojlantirishdagi roli, bu jarayonda innovatsiyalarning ahamiyati va ushbu yondashuvning ijobiy natijalari tahlil qilinadi.

Natijalar

Turistik marshrutlarni diversifikatsiya qilish orqali mahalliy iqtisodiyotni rag‘batlantirish imkoniyatlarini o‘rganish natijasida quyidagi muhim jihatlar aniqlandi:

- Mahalliy iqtisodiyotga ijobiy ta’sir: Turistik marshrutlarni kengaytirish orqali mahalliy iqtisodiyotda barqaror o‘sishni ta’minlash mumkin. Diversifikatsiya yangi